

GÜNAHIYLA SEVABIYLA DİJİTAL DÜNYA

Bilgi Çağına Giriş:

İlkçağlarda güçlü olan kazanıyordu, arenalardaki dövüşleri dünya savaşları takip etti. Sanayi çağına gelindiğinde bu sefer güç para oldu. Günümüzde bu güç kavramı yeni bir değişime uğruyor. Parada artık yerini yavaş yavaş bilgiye bırakmakta ve bu çağın adı da; “Bilgi Çağı”. Bu entegrasyon içinde gücün bilgide olmasını sağlayan tek faktör ise hiç kuşkusuz “İnternet”.

Bu değişimleri tanımlamakta da zorlanmıyoruz; globalleşme, bilgi otoyolu, bilgi teknolojileri, dijital devrim gibi terimlere yabancı değiliz. Bilgisayar ceplerimize dahi girdi, internet parmaklarımızın ucunda. Bunları görmezlikten gelmek ise imkansız. Değişimin en temel yapı taşı olan bilgisayar ise; ticaretten politikaya, eğitimden eğlenceye kadar yaşamımızın her safhasına girmiş bulunmakta. Sayılan bu uçları bağlarken de internet teknolojisi yine tek faktör. Böylece internet bir bilgi otobanı haline gelmiş bulunmakta.

Amerikan Ütopyası:

İnternet ilk keşfedildiğinde: Bilim adamlarının her platformda kullanabilecekleri bir protokol olarak düşünülürken; ticaret sektörünün verdiği imkanlar ve kendisinin de esnekliği sayesinde almış başını gitmekte.

Daha düne kadar bir elin parmağını geçmeyen Web sayfalarını meraklı bakışlarla indirirken, şimdi aradığımız sayfaları *search engine*ler ve *index*ler olmadan bulamıyor ve öyle ki; sayılarını dahi ancak yuvarlak rakamlarla tahmin edebiliyoruz.

Buna rağmen internetin hiç bir sahibi yok. Her kullanıcı onun bir sahibi sayılıyor. Esnekliğini oluşturan en önemli sebeplerden biride bu. İnternete kabloyla mı bağlanılacak, telefon ağlarıyla mı, uydularla veya radyolarla yoksa telsizlerle mi evet hepside bir kullanıcı olmamıza elverişli. Dijital, hızlı ve giderek arkan yüksek kapasitedeki bilgi transferi delice bir hızla büyümeye devam edecek. Böylece birçok kullanıcıyı da beraberinde getiren internet, kişiler ve toplumlar arası kültür iletiminde de bir tünel vazifesi görecektir.

Fakat madalyonun öteki yüzüne bakacak olursak şimdilik internet üzerinde yapabileceklerimiz hakkında çok fazla bir şey söyleyemeyebiliriz. Zaten evine interneti çektirebilenlerin çoğunun amacında chat ile kendilerine bir arkadaş bulmak, broşür anlayışını hala bırakılmadığı Web sayfalarına girip çıkmak veyahut üç beş dosya indirmenin dışına da çıkmıyor. 3. Dünya ülkeleri için ise bu bile büyük bir şey. Gerçi bu kadar karamsar bir tablo çizmenin gereği de yok. Çünkü internet çok esnek bir dünya ve bu özelliği ile de sınırsız ihtiyaçlarımızı karşılayacağı kesin.

Dijitalleşme: Bizi ne bekliyor?

Gelecek için söyleyebileceklerimiz internet geliştiricilerin çabalarına bakıyor. Günümüz için ufukta görünenler bile baş döndürücü. Artık günlük hayatımız üzerinde bilgi teknolojisinin ortaya çıkaracağı yenilik ve değişimlere

kendimizi hazırlamamız şart. Java ile interaktifleşen Web sayfaları sayesinde; iş, eğitim, sağlık, alışveriş ve bir çok konu internete taşınıyor ve böylece yavaş yavaş dijital hayata geçiş başlıyor. E- maillerin peşinden e-ticaret, e-iş ve e-banka kavramlarının gelmesi bu dijitalleşme sürecine güzel örnektir. Telefon bile yerini chate bırakmışken VoIP(Voice over IP) ve ISDN(Integrated Santral Digital Network) teknolojileri ile video konferanslar ilgi odağı olmaya başladı. Zaman ve yer kavramı olmaksızın, canlı ve gerçek zamanlı eğitim seminerlerinden daha çok kitle faydalanabilmekte. Hatta ve hatta teledoktor kavramı bile duyulmaya başlandı. Artık insanlar istedikleri yerde istedikleri gibi çalışabilmekte ve dünyada sabah 9 - akşam 6 gibi klasik mesai saati anlayışı da ortadan kalkıyor. Böylece iş yerine gitmek için trafikte harcanan güç ve zaman insanların yanına kar kalmış olacak. Sonuç olarak hayatın tüm kareleri kablo üzerindeki bu dünyaya yerini bırakıyor. Yakında insanlara e-human veya cyberman lakapları takılmasına hiç şaşmamak lazım.

Peki internet bizim psikolojik hayatımızı nasıl etkileyecek? Bilgisayar karşısından kalkmayan daha hantal kişiler mi olacağız acaba? Tabiki hayır. Büyük ihtimalle daha az TV seyredip daha çok karşılıklı iletişimde bulunacağız. Zaten telefon, bilgisayar ve televizyon tek bir teknoloji ile birleşme yoluna gidiyor. İnsanların yeme, içme, giyinme, hareket etme gibi ihtiyaçları olduğu müddetçe endüstri ve tarım devam edecektir.

Vahşi batıya hoş geldiniz:

Hayatı içine çeken bu girdap beraberinde tehlikeleri de getiriyor, o da suç olgusunu. Fakat kimse bunun farkında bile değil. Alışverişi, banka işlemlerini yapıyor, istediğimiz kişiyle sohbet ediyor, mail atabiliyoruz. Yalnız bu işlerin

güvenliğini hiç sorgulamıyoruz. Çoğu kişi yaptığı işlemlerin altında işleyen teknolojik yapıyı bilmez, bilmesine de gerek yok. Bu yüzden bu işlemleri bilen kötü huylu kişiler tarafından yaptığımız işlemlerin takip edilme ihtimalini hiç düşünmemişizdir. Hacker veya Cracker lakaplarını taktığımız bu kişiler tarafından mailler okunabilmekte, banka hesaplarına girilebilmekte, kredi kartınız üzerinden alışveriş yapabilmekte, bilgisayarınızdaki gizli dosyalara ulaşabilmektedirler. Belki birkaç güvenlik yazılımları veya üç beş strateji ile bunların önüne geçilebilir. Yalnız teknoloji ilerledikçe bu insanlar sizin güvenliğinizi de kıracaktır. Bunun için en kesin çözüm hukuksal bazda yapılacak yaptırımlarla oluşacaktır. Yani artık uluslararası bir bilişim hukukuna ihtiyaç duyulmakta, ama bu sanal dünya için sanal bir yasa yapmak o kadar da kolay değil. En iyi çalışma Amerika hukukunda var. Yine de şimdilik burası vahşi batıyı andırıyor; Web sayfalarını kıran kırana (en güncel ShowTV örneği), bilgisayarlara giren girene, çok rahatlıkla mailler veya chat konuşmaları takip edilebilmekte.

Kişisel olarak belki o kadar önemi yok, ama bankalar veya önemli devlet kurumları için tehlike çok büyük. Eğer bu kurumlar internete girmeyi gerçekten düşünüyorsa çok ciddi konuya eğilmeleri gerekiyor.

Artısı eksisiyle internet bağımlılığı artarak yayılmakta, bu gerçeği gözardı etmeden pasif olarak olanları gözlemlemektense, stratejik kararlar alıp akıl çağına hazırlığımızı yapmalıyız. Yalnız; kabul etmek gerekir ki; kişilerin, kurumların hatta ülkelerin teknolojik gelişime olan istek ve ihtiyaçları, onların ileriye bakan görüş açılarının büyüklüğüyle doğru orantılı olacaktır.